

Stručný komentář k Základům víry CČSH a některým jejich formulacím

Schváleno 6. zasedáním VIII. řádného sněmu dne 18. 10. 2014

I. Víra Církve československé husitské v současném ekumenickém kontextu

Věříme v jediného Boha Otce i Syna i Ducha svatého, pramen dokonalé lásky, jednoty a života, jak je dosvědčen v Písmu a v starokřesťanské tradici, zejména v Apoštolském a Nicejsko-cařihradském vyznání. Tímto vyznáváním jsme včleněni do ekumenického společenství všech křesťanských církví.

Věříme v Boha Otce, Stvořitele všeho. Věříme, že v jeho stvořitelském záměru i činu spočívá počátek a cíl všeho a že v něm všechno nalézá i svůj trvalý smysl a plnost.

Doznáváme, že vztah člověka k Bohu je porušen a zatemněn hříchem.

Bůh však člověka a celé tvorstvo ve své dobrotě a lásce nenechává na pospas ničivé moci hříchu, sestupuje do lidských dějin, povolává si svůj lid, starozákonní Izrael, aby skrze něj pozval a přivedl všechno tvorstvo zpět k sobě a připravil je na přijetí plnosti života v Pánu Ježíši Kristu.

Věříme, že tento Boží vstup do lidských dějin a jeho jednání ke spáse lidí a všeho stvoření vrcholí v životě a díle Ježíše z Nazareta, kterého společně vyznáváme jako Pána a Spasitele podle Písem.¹

Věříme, že toto Boží dílo záchrany člověka, dokonané Ježíšovou smrtí kříže, jeho vzkříšením a sesláním Ducha svatého, se v moci Ducha svatého zpřítomňuje, aktualizuje a šíří prostřednictvím jedné, svaté, obecné a apoštolské Boží církve, Kristem povoláné a zmocněné.

Očekáváme konečné završení Božího spásného díla eschatologickým zjevením Boží slávy a plným nastolením Božího království, kdy bude „Bůh všechno ve všem“ (1 K 15,28).

¹ Srov. tzv. věroučnou bázi SRC: „jako Boha a Spasitele podle Písem Starého i Nového zákona“

II. Teologické důrazy Církve československé husitské

1. Společnou víru založenou v Písmu a starokřesťanské tradici žijeme, vyznáváme a vyjadřujeme ve spojitosti s duchovními tradicemi našeho národa, zejména s tradicí české reformace (husitství a Jednota bratrská) a též tradicí katolického modernismu, v němž má Církev československá husitská své historické kořeny.

2. Z těchto zdrojů a těmito cestami se utvořila vlastní tradice Církve československé husitské, kterou chápeme jako specifickou součást a jako náš příspěvek k ekumenickému společenství církví. Součástí této vlastní tradice Církve československé husitské jsou také vlastní formulace vyznání víry Velké krédo CČSH používané při liturgii a Malé krédo používané při katechezi. Tato kréda chápeme jako aktualizaci starokřesťanských vyznání víry.

3. Charakteristické rysy tradice Církve československé husitské:

- 1) svrchovanou autoritou církve i každého věřícího je Duch Kristův,
- 2) základem a cílem liturgie je rozhovor a sjednocení s Kristem obětovaným a vzkříšeným, jejím Pánem a Zachráncem,
- 3) obecné i svátostné kněžství mají základ v kněžství Kristově, v povolání od Krista a ve společné službě Kristu i lidem.

4. Důrazem na svrchovanost Ducha Kristova vyjadřujeme přesvědčení, že nejvyšší autoritu ve věcech nauky a praxe církve i osobního života věřících představuje vzkříšený Pán Ježíš Kristus, dosvědčený Písmem, v Duchu svatém přítomný a jednající ve své církvi. Duch Kristův oživuje literu Písma, uvádí Boží církev do veškeré pravdy a probouzí víru v srdci člověka. Důrazem na Ducha Kristova se nestavíme proti učitelenskému úřadu církve ani proti tradici či textu Písma, nýbrž tyto skutečnosti stavíme pod autoritu a moc vzkříšeného Krista. Z důrazu na svrchovanost Ducha Kristova vyplývá též princip svobody svědomí, kterou chápeme ne jako libovůli, nýbrž jako svobodnou poslušnost a podřízení se autoritě Krista jako nejvyššího Pána, který promlouvá v Písmu a náboženské zkušenosti církve.

5. Teologická tradice Církve čs. husitské se utvářela od počátku v zápase o nové porozumění některým formulacím Písma i starokřesťanské tradice a v úsilí o jejich interpretaci. Tím nechtěla zpochybnit zvěstný obsah kréd a dalších věroučných textů, ale vyrovnat se s pojmovým aparátem a myšlenkovými systémy, ze kterých tato vyjádření pocházejí.

6. Centrálními body liturgie jsou čtení Písma s výkladem, modlitba a zpřítomnění Poslední večeře Páně. Věříme, že se vzkříšený Kristus jako Pán a hlava církve s celým svým spásným dílem ze své iniciativy a věrnosti na základě svých zaslíbení mocí Ducha svatého stává v liturgickém úkonu církve reálně přítomným a jednajícím zcela jedinečným způsobem. Jeho povahu vyjádřil sám Ježíš: „Toto je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.“ (Jan 15,12n).

7. Ze své milosti povolává Kristus Ježíš v Duchu svatém věřící ve svátosti křtu k obecnému a ve svátosti svěcení kněžstva ke svátostnému kněžství a obdařuje je charismaty, dary Ducha svatého k budování církve, svého těla, jehož je hlavou. Duchovní i volení laikové se proto rovným dílem podílejí na správě všech struktur církevní organizace.

8. Vysluhování svátostí a pravomoci spojené s odpovědností za řádné zvěstování, vyučování, konání bohoslužeb a veškeré pastýřské péče jsou svěřeny vysvěceným duchovním (jáhnům, kněžím a biskupům).

9. Svou službou připravují rady starších a členy náboženských obcí ke službě ve světě.

III. Význam Základů víry v dějinách Církve československé husitské

1. Naukový vývoj Církve československé husitské dospěl k vytvoření (1954-1958) věroučného dokumentu zvaného Základy víry Církve československé husitské a jeho následnému schválení na VI. sněmu (1971) za oficiální naukovou normu Církve čs. husitské.

2. V době tvrdého ateistického útlaku posloužily Základy víry k posílení a upevnění biblické orientace v Církvi československé husitské, k obnovení a pochopení trvalého smyslu a nezastupitelného místa církve v Božím spásném dějství, jakož i vytvoření ekumenicky otevřené nauky a praxe.

3. Konstatujeme, že Základy víry mají trvalý a stále platný význam pro víru, život i teologii Církve československé husitské. V tomto smyslu jsou nadále „základem věrouky i východiskem pro neustálou aktualizaci evangelia v následující generaci“ (Předmluva).

4. Současně se však při diskusi nad Základy víry ukazuje potřeba určité formulace vyložit a vyjádřit v nových souvislostech.

Vyjádření a výklad některých formulací Základů víry obsahuje tento předkládaný text ve své IV. části. Tato část nepodává komplexní výklad současné nauky Církve československé husitské, nýbrž jen rozpracovává některá konkrétní témata obsažená ve sněmem schváleném znění Základů víry.

IV. Vyjádření k některým konkrétním otázkám

1. *Boží církve jako tělo Kristovo*

Text Základů víry:

27. Kdo je „hlavou“ Boží církve?

„Hlavou“ Boží církve je Kristus, který ji vede, oživuje a řídí svým Duchem skrze svědectví Písma svatého a svátosti jako své tělo.

Ef 1,22-23; Ef 4,15-16; Ko 1,18

28. Co vyjadřujeme obrazem těla a jeho hlavy?

Obrazem těla a jeho hlavy vyjadřujeme úzké duchovní obecenství Boží církve s Kristem jako svým Pánem.

1 K 12,27; Ř 12,4; Ef 1,20.22-23

Komentář:

Biblický obraz církve jako těla Kristova, jehož hlavou je obětovaný, vzkříšený a oslavený Kristus, představuje trvalý a základní ekleziologický důraz Církve československé husitské.

Církve jako tělo Vzkříšeného oživané Duchem svatým je jedinečným nástrojem, jímž Vzkříšený Kristus v tomto světě koná spásné Boží dílo až do jeho naplnění ve věčnosti.

Obraz hlavy a těla vyjadřuje jednak „úzké duchovní obecenství Boží církve s Kristem“, ale současně také Kristovu svobodnou vládu nad církví, jakož i podřízenost a odpovědnost, kterou církve vůči Kristu jako svému Pánu má.

2. Základem Boží církve je obecenství s Bohem a účast na Božím spásném díle

Text Základů víry:

6. Co jest Boží církve?

Boží církve jsou ospravedlnění hříšníci žijící v osobním obecenství s Bohem v Kristu a v bratrství společného života v místních křesťanských obcích obnovovaných Slovem Božím a liturgickým společenstvím večeře Páně.

1 K 6,11; Ef 2,19-21; 1 K 12,25-26; 1 K 10,16-17

31. Na čem je založeno obecenství Boží církve?

Obecenství Boží církve je založeno na oběti Ježíše Krista ukřižovaného a potom vzkříšeného a oslaveného, jehož smrti i věčného života je účastno vírou.

Ř 3,21-25; 1 K 2,2; Žd 7,26-27; 1 P 1,3,18-19; 1 K 15,14. 20; J 12,27-28; Sk 3,13; Ř 5,17

Komentář:

Výraz „obecenství“ znamená vzájemnou účast a sdílení, společenství založené na osobních vztazích, soucítění a ochotě se jeden za druhého obětovat. Označuje tedy jednotu v lásce. Dokonalým obecenstvím je společenství Otce, Syna i Ducha svatého.

Bůh se v Kristu, v jeho životě i evangeliu, v oběti kříže, vzkříšení a seslání Ducha konkrétně a jednou pro vždy vydává lidem, chce se s nimi sdílet a nabízí jim účast na Božím životě.

Církev je účastí na těle a krvi Kristově (1 K 10,16-17) a v naději též účastí na Kristově slávě.

Výrazem vzájemného obecenství s Bohem prostřednictvím Krista je slavení večeře Páně.

Církev je dějinným znamením přijetí jedinečného Božího sebedarování v Kristu a účasti člověka ve víře na něm.

Je základem nových vztahů a obnovené jednoty mezi lidmi.

Obecenství církve tak má svůj základní vertikální rozměr (mezi Bohem a člověkem), avšak jeho ovoce se projevuje i v rozměru horizontálním (mezi lidmi a stvořením), neboť Bůh se stal v Kristu Ježíši člověkem a setkává se s námi v našich bližních a v našem světě. Tak se obecenství církve stává znamením jednoty všeho a všech pod Kristovou vládou (Ef 1,10; 1,22-23), která

má svůj počátek v seslání Ducha svatého o letnicích a bude dokonána v jeho druhém příchodu ve slávě.

3. Historickým původem Boží církve je kruh učedníků

Text Základů víry:

4. Jak vznikla církev Kristova?

Církev Kristova vznikla tak, že Pán Ježíš Kristus si vyvolil, vyučil, k účasti a dílu na Božím království posvětil, novou smlouvou ve své oběti zavázal a posláním své církve pověřil kruh učedníků, jež po svém vzkříšení Duchem svatým obdařil, rozmnožil a zůstal s ním spjat svou ustavičnou přítomností.

Mk 3,13-19; L 22,19-20; J 15,16; J 20,22; Mt 28,20

Komentář:

Počátkem církve Kristovy je kruh prvních učedníků, které Ježíš vyvolil, zmocnil, připravil a po svém vzkříšení vyslal do celého světa. Zvěstování evangelia má svůj původ v apoštolském kruhu a v něm má i svou normu.

Církví československé husitské se otevírá smysl a význam toho, co je tradičně nazýváno apoštolskou posloupností. Chápeme to jako věrné dynamické setrvávání církve v nauce apoštolů (Sk 2,42), za něž nesou zodpovědnost především biskupové.

Akt svěcení je výrazem jednoty církve od apoštolů po Druhý Kristův příchod.

Církev československá husitská se v rámci ekumenických rozhovorů o vzájemném uznání ordinované služby neuzavírá dialogu o apoštolské posloupnosti v souvislosti s pojetím úřadu. Předpokládáme, že bude zachováno její pojetí církve a ordinované služby a tím nebude zpochybněna její dosavadní praxe.

4. Základní podobou Boží církve je místní obec

Text Základů víry:

5. Kolik jest církví Božích?

Boží církve je jen jedna, ale žije pouze v útvarech místních obcí, které proto Nový zákon nazývá také církvemi.

1 K 1,2; Ř 16,16

Komentář:

Každá jednotlivá obec je církví Boží jen ve své otevřenosti a společenství s ostatními místními obcemi. Základy víry tak označují konkrétní místní společenství, které se setkává k modlitbě, zvěstování Božího slova a ke slavení večere Páně.

Výraz „místní obec“ má v Základech víry jiný význam než církevně-právní termín „náboženská obec“.

5. Vztah církve k Izraeli

Text Základů víry:

3. Proč jest církev Kristova církví Boží?

Církev Kristova jest církví Boží proto, že ji jako dědičku Boží církve izraelské svolává, oživuje a spravuje v Ježíši Kristu Bůh sám.

Jr 23,3; Jr 31,33; Ř 11,5; Žd 1,2; J 10,30; Mt 5,17; Ga 3,7

74. Kdo byl Izrael?

Izrael byl první církví, kterou si Pán Bůh svolal, vedl, smlouvou svou zavázal a Slovem svým káral i utěšoval, aby byla jeho lidem uprostřed hříšného lidstva.

Dt 26,18-19; Iz 1,2-4; Iz 43,1-3; Ř 11,1-2.5-6

Komentář:

Na základě Písma (Ř 11,1.11-12.25-26) jsme přesvědčeni, že vyvolení Božího lidu Izraele dál trvá a že má spolu s církví Kristovou své místo v Božím plánu spásy.

6. Kristův lidský původ (Kristova dějinná existence)

Text Základů víry:

134. Co soudíme o Ježíšově lidském původu?

O Ježíšově lidském původu soudíme, že Ježíš byl synem Josefovým a Mariiným.

Mt 13,55-56; Mk 6,3; L 4,22; J 1,45; J 6,42

135. Jakou zvěst přináší evangelní vyprávění o Kristově zrození z Panny?

Evangelní vyprávění o Kristově zrození z Panny přináší zvěst, že Bůh si Mesiáše svého království formoval od jeho vstupu do tohoto světa v dokonalé jednotě s ním.

Mt 1,1-25; L 1,5-2,20

Komentář:

Výpověď Základů víry odráží Ježíšův právní stav v rámci židovství.

Vycházel z rodiny Josefa a Marie z Nazareta (Mt 13,55-56). Současně však Písmo hovoří i o Ježíšově původu v Otcí (viz zejména J 1,1, dále např. Jan 7,27nn).

Podle biblického svědectví jsou Ježíšovo početí z Ducha svatého a podivuhodné narození z Marie jedinečným způsobem spjatý s Boží mocí v Duchu svatém. Jsou znamením nového počátku v hříšném lidstvu, vycházejícího čistě z iniciativy Boží.

Marie zosobňuje a zastupuje společenství věrných Božího lidu, očekávající a přijímající naplnění Božích zaslíbení.

Je nám tu zvěstováno jedinečné tajemství, které ve víře vděčně přijímáme.

7. Ježíšovo vzkříšení a prázdný hrob

Text Základů víry:

148. Je vzkříšený Ježíš Kristus podle naší víry tělo nebo Duch?

Vzkříšený Ježíš Kristus podle naší víry není tělo, nýbrž Duch.

Sk 9,3-7; 2 K 3,17-18

149. Co soudíme o Ježíšově prázdném hrobu a tělesném zmrtvýchvstání?

O Ježíšově prázdném hrobu a tělesném zmrtvýchvstání soudíme, že jsou plodem pozdější víry.

Mt 28,5-6; L 24,1-3; J 20,2

150. Co podání o prázdném hrobu a tělesném zmrtvýchvstání vyjadřuje?

Podání o prázdném hrobu a tělesném zmrtvýchvstání vyjadřuje skutečnost, že Ježíš Kristus jako prvotina vzkříšených nezůstal ve

smrti, ale byl vzkříšen, a že Vzkříšený je totožný s Ježíšem Nazaretským.

Komentář:

Základy víry svým vyjádřením v ot. 149 nechtějí zpochybňovat fakt prázdného hrobu.² Víra učedníků ve zmrtvýchvstání Kristovo nebyla založena na význačném faktu prázdného hrobu, nýbrž na osobním setkání učedníků se Vzkříšeným.

Toto setkání představuje zkušenost nového druhu, kterou nazýváme eschatologickou. Vzhledem k charakteru této zkušenosti bude každá lidská výpověď o ní shledána nedokonalou a nedostatečnou. Přesto o ní nelze mlčet. Přijímání, sdílení a dosvědčování této zkušenosti tvoří základ života Boží církve.

Základy víry vyjadřují reálnou dimenzi setkání učedníků se Vzkříšeným dosvědčeného evangelii. Vyjadřují tak, že Vzkříšený i se svým tělem nezaujímá v „nebi“ určitý prostor, ale patří do jiné dimenze.³

Z hlediska biblické antropologie tvoří člověk jednotu těla, duše i ducha. Není izolovaným jedincem, ale žije v síti vzájemných vztahů. Vzkříšení a spása se týkají celého člověka i všech jeho vztahů. Tento aspekt vzkříšení vyjadřují Základy víry ot. 201.

Vzkříšením dochází mocí Boží lásky k transformaci „těla fyzického“ v „tělo duchovní“ (1 K 15,42–45). Výraz „duchovní tělo“ znamená „zcela naplněný Duchem svatým“ a označuje nové bytí v Božím království.

Věříme, že proniknutí veškeré skutečnosti, včetně hmoty, Duchem, je cílem spásného Božího dění a představuje absolutní budoucnost celého vesmíru. Tak je třeba rozumět i místům, kde se v Základech víry hovoří o *zduchovnění* (zejména ot. 200).

Základy víry ot. 148 pojednávají o tématu vztahu Vzkříšeného a Ducha svatého. Každé setkání se Vzkříšeným je zkušeností v Duchu svatém. Skrze Ducha svatého Vzkříšený Kristus dál jedná v církvi a prostřednictvím církve v dějinách (viz např. celá kniha Skutků apoštolských).

² viz: Trtik, Z.: Uvedení do Základů víry. in Theologická revue 1/2004 s. 109n.

³ viz: Trtik, Z.: Uvedení do Základů víry. in Theologická revue 1/2004 s. 109n.

8. Vzkříšení, věčnost a čas

Text Základů víry:

184. Kdy se děje vzkříšení?

Vzkříšení se děje hned po smrti.

L 16,22-23; L 23,42-43; srov. J 5,25-29; 1 Te 4,15-18

Komentář:

Dotýkáme se skutečností přesahujících obzor naší pozemské zkušenosti. Proto i naše výpovědi jsou nedokonalé a nedostatečné.

Věříme, že Ježíš Kristus svým dílem zlomil osten smrti i pro nás a díky účasti na Boží spáse v Kristu patříme i my Bohu v životě i ve smrti. Nikdo a nic v celém tvorstvu nemůže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu (viz. Ř 8,38-39). To je základní jistota *podle Písem* (1 K 15,3-4).

Smrt chápeme jako ukončení pozemského života a jeho zpečetění ke konečnému soudu. V Kristu se smrt stává přechodem z časnosti do věčnosti a setkáním s Bohem tváří v tvář (viz 1 K 13,12). Přechodem do věčnosti ztrácí pozemská časová měřítka význam.

V této souvislosti se v církvi též diskutuje otázka modliteb za zesnulé, k níž se *Základy víry* nevyjadřují.

Liturgická modlitba za zesnulé v Pánu (memento defunctorum) patří k velmi staré křesťanské tradici. Křesťané tak poroucheli své zemřelé Bohu s prosbou, aby se jim dostalo podílu na slávě vzkříšení a života věčného. Církev československá tuto praxi liturgických modliteb za zesnulé převzala a stále ji drží. Liturgickou modlitbou za zesnulé vyjadřujeme víru, že společenství církve i působení lásky a Božího milosrdenství přesahují hranice života a smrti, času i věčnosti.

9. Večeře Páně, zejména otázka Kristovy přítomnosti ve večeři Páně

Text Základů víry:

330. Je Ježíš Kristus přítomen věřícím jen při společné večeři Páně?

Ježíš Kristus je při společné večeři Páně přítomen obci jako hlava svého těla zvláště významným způsobem, ale chce být věřícím přítomen

při každém shromáždění a společném jídle, je-li to obecenství v jeho jménu.

Mt 28,20; Zj 3,20

331. Jak je Ježíš Kristus při večeři Páně přítomen?

Ježíš Kristus je při večeři Páně přítomen v moci Ducha svatého těm, kdo v něho věří a vírou jej přijímají v jednotě srdcí s ním.

Ef 4,15; Ř 8,9-10; J 15,5

332. Je Ježíš Kristus přítomen v chlebě a víně?

Ježíš Kristus není přítomen v chlebě a víně, ale přichází do našich srdcí skrze svátostnou zvěst, již chléb a víno slouží.

Komentář:

Církev československá husitská vyznává reálnou přítomnost Krista ve svátosti večeře Páně. Kristus Ježíš se svým spásným dílem, stává se na základě svého příslibu mocí Ducha svatého v liturgickém jednání církve osobně a zcela jedinečně přítomným.⁴ Dává se Otcí i lidem a jedná ke spáse všech.

Křesťanské obce i jednotliví křesťané mají skutečnou účast na Kristu a jeho díle spásy.

V dějinách křesťanů došlo k jednostrannému důrazu na živly večeře Páně. Základy víry (ot. 332) kladou důraz na eucharistické společenství.

Chléb a kalich s vínem jsou znamením a potvrzením Kristovy svátostné přítomnosti ve společenství církve slavící večeři Páně.

10. Vztah ke svátostným živlům

Text Základů víry:

245. Co patří do modloslužby?

Do modloslužby patří služba mamonu, prokazování bohopocty obrazům, sochám a ostatkům, živlům chleba a vína při večeři Páně i knize Písma svatého.

⁴ Teologické pojmosloví Církve československé husitské pro tuto skutečnost užívá také výrazu „kvalifikovaná přítomnost“.

Komentář:

Ze způsobu, jakým Církev československá husitská chápe večeři Páně, vyplývá *uctivý a zbožný vztah také ke svátostným živlům a liturgickým předmětům.*⁵

Formulace Základů víry se dotýká také ekumenických vztahů.

Respektujeme praxi a formy zbožnosti jiných církví, i když je nesdílíme.

11. Zástupné přijímání kněze

Text Základů víry:

329. Které jsou formy zevního přijímání?

Při pravidelných bohoslužbách přijímá za shromážděnou obec kněz, kdežto přijímání celou obcí je obyčejně vázáno na svátost pokání se zpovědí.

Komentář:

Praxe zástupného přijímání již léta neodpovídá životu našich náboženských obcí. Věřící mají možnost přistoupit k večeři Páně každou neděli nebo i častěji.

12. Kněžství

Text Základů víry

342. Co je svěcení kněžstva?

Svěcení kněžstva je svátost, v níž Boží církev na modlitbách přenáší služby svého kněžství na osoby způsobilé a osvědčené a v níž Duch svatý přistupuje ke svěcenci, aby dokonal jeho vnitřní povolání ke kněžskému poslání.

J 20,21-22; Sk 6,5-6; Sk 13,2-3; Sk 14,23

343. V čem záleží zevní úkon svěcení kněžstva?

Zevní úkon svěcení kněžstva záleží v tom, že zástupci církve vzkládají na svěcence ruku, říkajíce: „Osvěcuj a posiluj tě Bůh Duchem svým svatým, amen.“

⁵ Trtík, Z.: Uvedení do Základů víry in Theologická revue 1/2004 s. 115: „Liturgie dr. Farského předpokládá mnohem uctivější a zbožnější vztah k svátostné kněžské službě a k svátostným živlům chleba a vína, než jaký je dosud běžný.“

344. V čem záleží kněžství Boží církve?

Kněžství Boží církve záleží v milosti vyvolení k obětnímu obecenství v jediné pravé oběti Ježíše Krista a tak i k účasti věčného života v Ježíši Kristu vzkříšeném a oslaveném, i v poslání zvěstovati spásu všem lidem.
Žd 3,1-14; 1 Pt 2,5.9; Mk 16,15

345. Co znamená přenesení služeb kněžství na svěcence?

Přenesení služeb kněžství na svěcence znamená pověření k všestranné péči o obětní obecenství obce konáním bohoslužeb, hlásáním Slova Božího, vysluhováním svátostí a pastýřskou službou.

1 Pt 5,2-3; 1 Tm 4,14

Komentář:

K otázce služby, obecného a svátostného kněžství se vyjadřuje církev v dokumentu zvaném Služby v církvi.

Pravým knězem Božího lidu je Kristus sám. Na Kristově kněžství se podílejí všichni pokřtění (kněžství Boží církve neboli obecné kněžství). Od kněžství Ježíše Krista a Boží církve jako jeho těla se odvozuje také kněžství svátostné. Jeho posláním je budování církve a péče o duchovní růst pokřtěných.

Služby obecného i svátostného kněžství v Církvi československé husitské chápeme jako podíl na univerzální kněžské službě celé Boží církve.

Církev při přenášení služeb svého kněžství ve svátosti svěcení koná ve jménu Pána církve. Vysvěcený kněz je služebníkem Krista i Boží církve. Kněžskou službu vykonává vždy v konkrétním společenství jako součásti církve Boží.

Svátostný akt svěcení je neopakovatelný a trvale zavazuje kněze, aby svou službu rozvíjel a uplatňoval ve společenství Boží církve. Výkon služby se uskutečňuje po pověření ze strany příslušného církevního orgánu. Kněžství je vykonáváno v církvi a pro církev vždy v konkrétním společenství, které je povinné zajistit podmínky pro jeho službu.

Církev československá husitská uchovává tři základní podoby svátostného kněžství – jáhenskou, kněžskou a biskupskou, tak jak jsou ve svých zárodcích zachyceny v Novém zákoně.

V. Další teologická tvorba a úkol Církve československé husitské

Tímto výkladem a rozpracováním některých článků Základů víry není a ani nemůže být ukončen či uzavřen další teologický vývoj Církve československé husitské. Život víry a poslušnost vůči Kristovu velkému poslání (Mt 28,19-20) v měnících se podmínkách dějin stavějí církev neustále před nové otázky a úkoly dalšího promýšlení a aktualizace evangelia.

Ctíme zásadu, jež provázela v době útlaku lidu Kristova zápasy o biblickou orientaci Církve československé husitské, že *„na víře našich sborů je třeba stále odpovědněji ve světle Božího Slova a pod mocí Kristova Ducha pracovat, ale že nic podstatného nemusí být v ní měněno. Smíme pokorně doufat, že Pán Bůh nám bude své Slovo stále zřetelněji otvírat.“*⁶

Tuto naději uchováváme tváří tvář nové situaci církve, společnosti i světového uspořádání, charakterizované nástupem globalizace, informatiky a medializace, provázené střetem civilizací a náboženských tradic. Jsme si vědomi toho, že úkoly, jež stojí před námi, jsou velmi náročné a naše možnosti jsou velmi omezené. Vyznáváme, že všechny projekty naukové, liturgické nebo kanonické mají své jediné oprávnění, „jestliže činíme vůli Otce, který je v nebesích“ (Mt 7,21).

⁶ Trtík, Z: Víra našich sborů in Zpěvník Církve československé 1957.